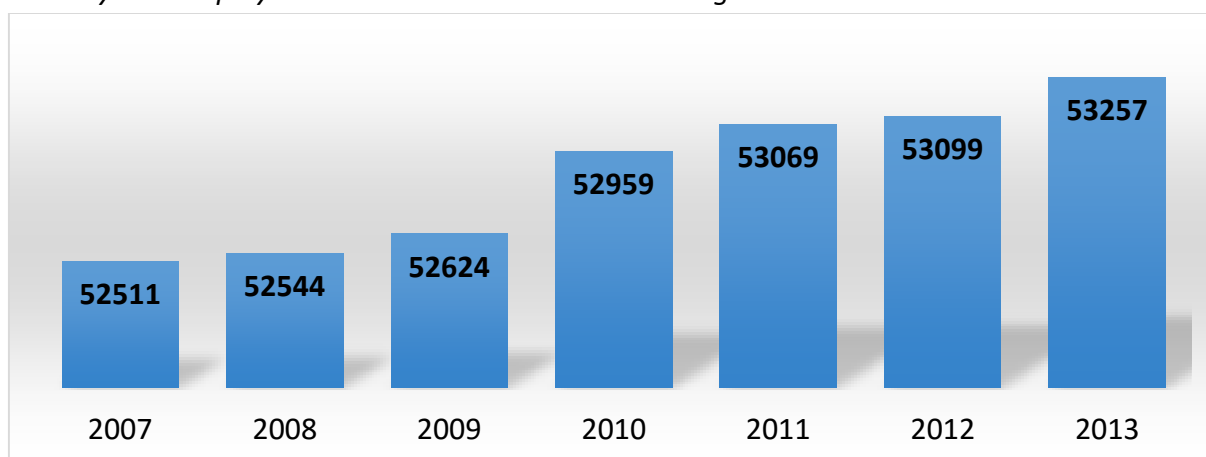

III Diagnoza – opis obszaru i ludności

Lokalna Grupa Działania Regionu Kozła przed przystąpieniem do opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju Regionu Kozła na lata 2014-2020 dokonała szczegółowej diagnozy obszaru. W tym rozdziale przedstawiono tylko te kwestie, które nadają kierunek strategii, wpływają na ustalenie celów i są istotne z punktu widzenia jej realizacji. Przy analizie danych przyjęto zasadę, że okres badawczy obejmuje lata 2007-2013, gdyż jest zbieżny z zakończonym wdrażaniem LSR na lata 2007-2013, a dane wyjściowe do nowej strategii np. dotyczące ludności ustala się na dzień 31.12.2013. W nielicznych przypadkach podano dane za rok 2014.

3.1. Ludność

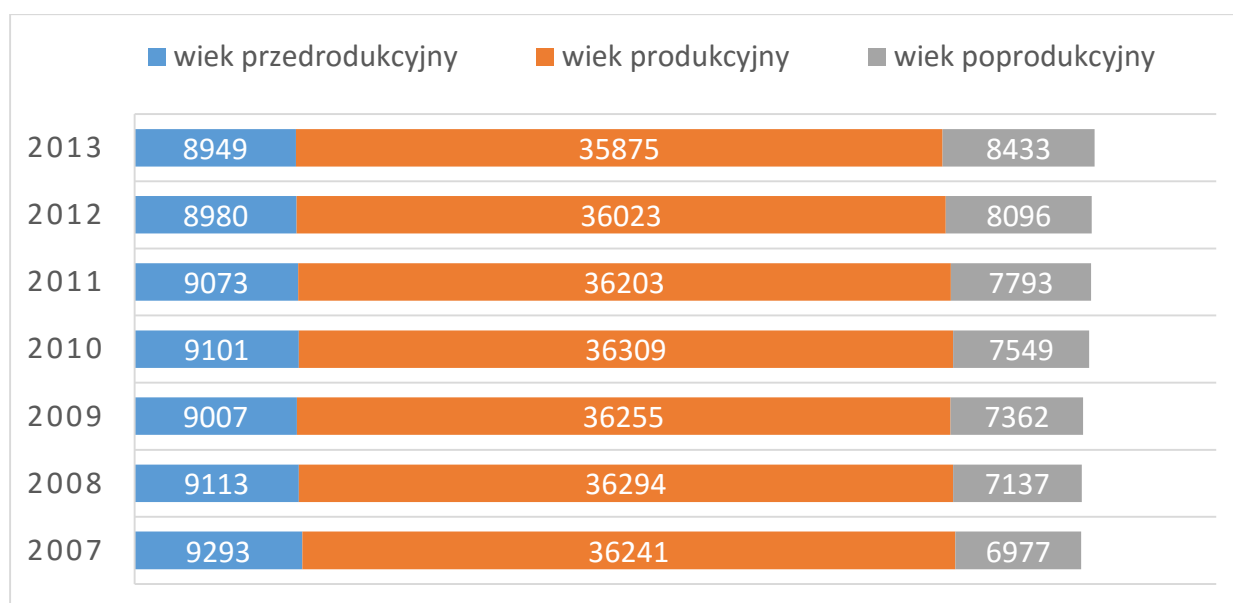
Rysunek . Dynamika przyrostu ludności na obszarze LGD Regionu Kozła w latach 2007-2013

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Z przedstawionego zestawienia wynika, że na obszarze LGD Regionu Kozła następował sukcesywny przyrost ludności w latach 2007 – 2013. Ostatecznie wzrósł on o 1,42%.

Rysunek 3. Struktura ludności na obszarze LGD Regionu Kozła z podziałem na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w latach 2007-2013.

Na terenie całego obszaru LGD Regionu Kozła zmniejszyła się liczba ludności zarówno w wieku przedprodukcyjnym o 3,84%, jak i produkcyjnym o 1,02%. Zwiększyła się natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym o ponad 20,86%. Takie zjawisko ewidentnie jest niekorzystne. Z badań ankietowych, jak i spotkań konsultacyjnych opisanych w Rozdziale II Partycypacyjny charakter LSR, wynika, iż jedną z przyczyn zmniejszającej się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym są migracje młodzieży do większych ośrodków w poszukiwaniu odpowiednich kierunków kształcenia oraz atrakcyjnych ofert pracy i miejsca do życia.

W związku z powyższymi grupami szczególnie istotnymi z punktu widzenia realizacji LSR są: młodzież oraz osoby w wieku 50+.

Poniżej przeanalizowano strukturę mieszkańców obszaru LGD według płci na początku i końcu Okresu badawczego.

Tabela 7. Mieszkańcy obszaru LGD według płci w 2007 i 2013 roku

Mieszkańcy wg płci	Rok 2007	Rok 2013
mężczyźni	48%	49%
kobiety	52%	51%

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Z powyższego zestawienia wynika, iż w strukturze mieszkańców obszaru LGD według płci nieznacznie dominują kobiety. Przewaga ta zmniejsza się jeszcze bardziej na koniec okresu badawczego.

3.2. Gospodarka i przedsiębiorczość

Struktura zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg. PKD 2007 na obszarze LGD w 2014 roku, znaczących dla gospodarki regionu, przedstawia się następująco:

Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo (sekcja A)	- 9%
Przetwórstwo przemysłowe (sekcja C)	- 14
Budownictwo (sekcja F)	- 14%
Handel hurtowy i detaliczny (sekcja G)	- 27%
Transport i magazynowanie (sekcja H)	- 6%
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne (sekcja I)	- 3%
Pozostałe usługi (pozostałe sekcje)	- 26%

Na obszarze dominuje działalność gospodarcza w branżach handel oraz usługi. Natomiast do głównych gałęzi przemysłu, które mają zasadnicze znaczenie dla obszaru można zaliczyć:

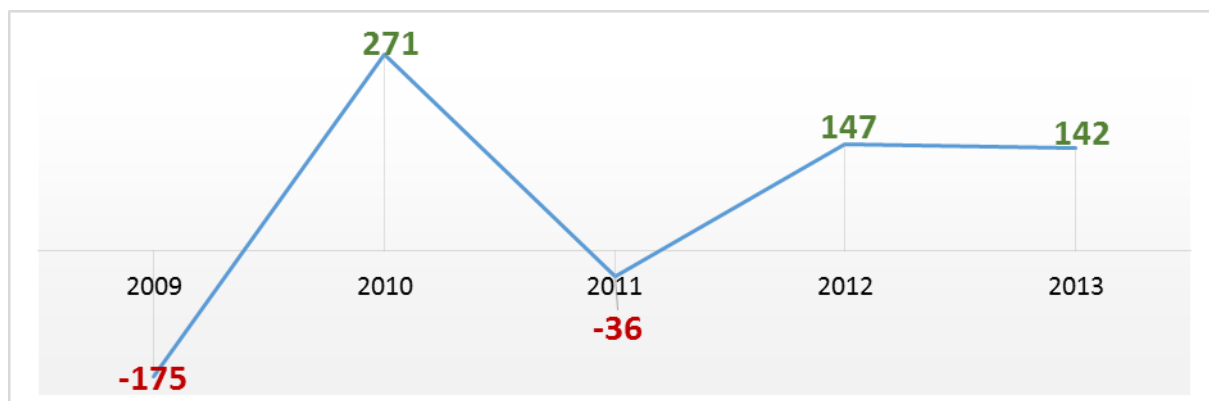
- przemysł meblarski reprezentowany przez firmę „IKEA Industry” produkujący meble dla sieci IKEA. Jego zakłady zlokalizowane są w Babimoście, Zbąszynku i Zbąszyniu, które kooperują z wieloma dostawcami i podwykonawcami,
- przemysł przetwórstwa mięsnego, który koncentruje się w gminach Siedlec, Trzciel, gdzie działa wiele firm zajmujących się ubojem i masarstwem. Największą z nich są zakłady „Sobkowiak”,
- przemysł spożywczy, który reprezentuje firma Nestle w Kargowej,
- przemysł drzewny reprezentowany jest przez szereg zakładów przetwórstwa drewna – tartaków, zakładów produkujących wyroby z drewna w gminach Babimost, Zbąszyń, Trzciel,
- przemysł wikliniarski zlokalizowany jest w gminach Zbąszyń i Trzciel, gdzie znajdują się zakłady zajmujące się produkcją mebli i wyrobów z wikliny, a także plantatorzy wikliny,

- inne znaczące na obszarze LGD firmy to: „ftp” w Babimoście produkująca tekturę, Bestem w Dąbrówce Wlkp. (gm. Zbąszynek) działająca w zakresie produkcji wypełnień papierowych o strukturze plastrów miodu oraz wykonywanych w tej samej technologii płyt i palet, a także kątowników tekturowych.

Wiele nowopowstałych podmiotów gospodarczych jest podwykonawcą lub kooperantem dużych firm znajdujących się na obszarze LGD.

Aktywność gospodarczą mieszkańców regionu można zdiagnozować biorąc pod uwagę liczbę rejestrowanych działalności gospodarczych. Wartość dodaną w tym zakresie zmierzmy zestawiając liczbę rejestrowanych nowych firm z tymi, które kończyły swą działalność.

Rysunek . Przyrost podmiotów gospodarczych ogółem na obszarze LGD RK w latach 2009 – 2013.

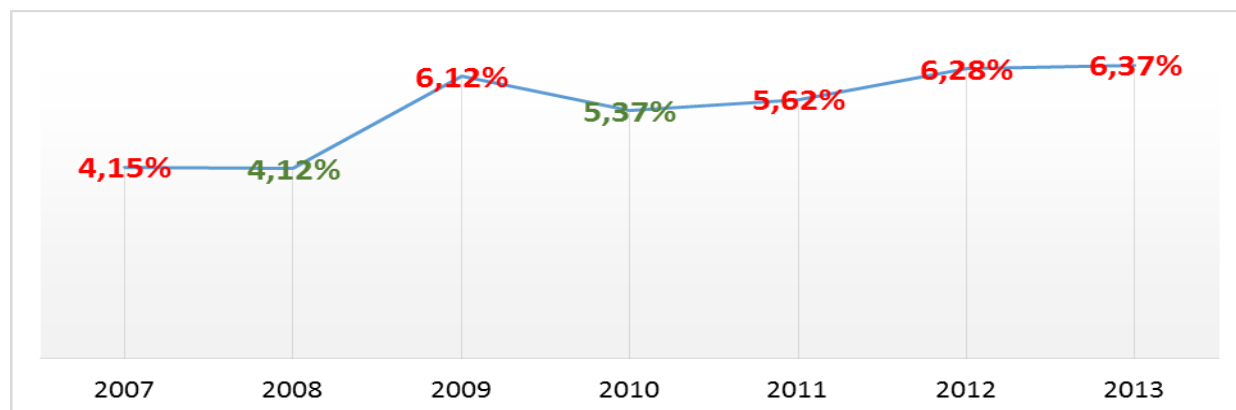
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W latach 2009 i 2011 nastąpił ujemny przyrost podmiotów gospodarczych na obszarze całego regionu. Natomiast biorąc pod uwagę cały badany okres, ostatecznie przybyło 349 nowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

3.3. Rynek pracy i bezrobocie

Sytuację bezrobocia na obszarze LGD przedstawia poniższe zestawienie, przedstawiające stopę bezrobocia, tj. liczbę bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Rysunek . Stopa bezrobocia dla całego obszaru LGD Regionu Kozła w latach 2007-2013.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W badanym okresie w skali całego obszaru LGD Regionu Kozła bezrobocie wzrosło o **2,22** punkty procentowe, tj. o 781 osób i wyniosło w 2013 r. 2285 osób przy ilości 1504 osób w 2007 roku.

Aby w pełni odzwierciedlić sytuację na rynku pracy na obszarze LGD Regionu Kozła, zwłaszcza dotyczącą bezrobocia, dane z obszaru skonfrontowano z danymi w skali kraju i poszczególnych powiatów, na obszarze których znajdują się gminy wchodzące w skład LGD.

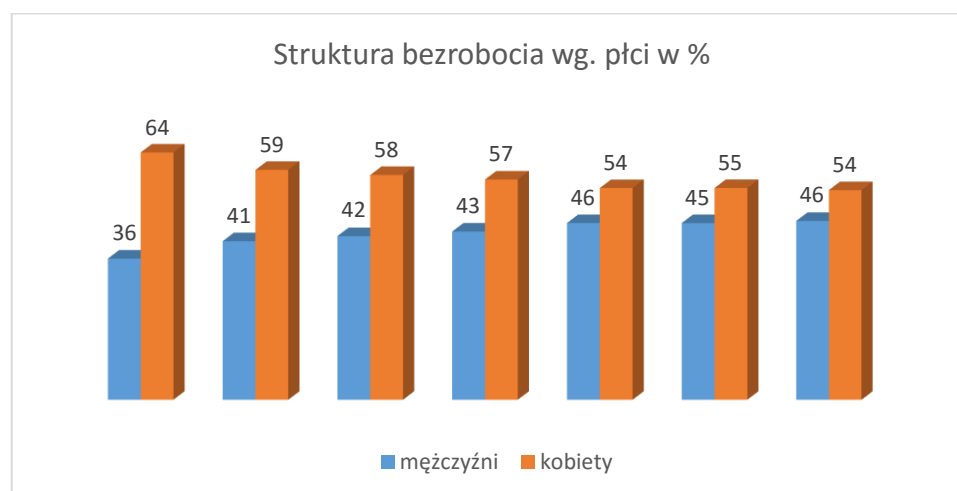
Tabela 7. Stopa bezrobocia w latach 2007, 2013 na poszczególnych obszarach kraju.

Obszar	Rok 2007	Rok 2013
Polska	11,2 %	13,4 %
Powiat świebodziński	7,1 %	13,5 %
Powiat zielonogórski	13,5 %	15,2 %
Powiat międzyrzecki	18,2 %	23,6 %
Powiat nowotomyski	4,6 %	6,6 %
Powiat wolsztyński	3,7 %	5,9 %
LGD Regionu Kozła	4,15 %	6,37 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Z powyższego zestawienia wynika, iż stopa bezrobocia na obszarze LGD RK jest znacznie niższa niż w skali kraju i większości powiatów, z wyjątkiem powiatu wolsztyńskiego.

Zbadano także strukturę bezrobocia według płci. Jej charakterystykę przedstawia poniższy wykres.

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS

Procentowy udział kobiet w strukturze bezrobocia maleje z każdym rokiem, natomiast rośnie liczba mężczyzn.

3.4. Charakterystyka sektora społecznego

Badaniu poddano aktywność społeczną wyrażoną w ilości organizacji społecznych, które są zarejestrowane w KRS. Do organizacji tych zalicza się zarówno fundacje, jak i inne organizacje działające w formie stowarzyszeń, a także kluby sportowe i zespoły kulturalne na początku i na końcu badanego okresu.

Tabela ...ilość organizacji społecznych na początku i na końcu okresu badawczego

Obszar LGD	Lata/		
	2007	2013	przyrost

ilość organizacji społecznych	152	205	53
Ilość klubów sportowych	36	32	-4
Ilość zespołów kulturalnych	28	58	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z Banku Danych Lokalnych

Z powyższego zestawienia wynika, że na obszarze LGD wzrosła zarówno ilość organizacji społecznych o 53 jak i zespołów kulturalnych o 30, zmalała zaś ilość klubów sportowych o 4. Powodem wzrostu ilości organizacji społecznych mogła być większa możliwość pozyskania funduszy europejskich, zwłaszcza z Europejskiego Funduszu Społecznego na działalność społeczną. Wśród nowopowstałych organizacji społecznych dominowały stowarzyszenia rozwoju wsi. Z badań ankietowych, jak i spotkań konsultacyjnych, o których mowa w Rozdziale II Partycypacyjny charakter LSR wynika, że mimo znaczącej liczby organizacji społecznych, to obserwowane jest coraz mniejsze zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne.

3.5. Uwarunkowania życia społecznego

Na poziom życia mieszkańców wpływa między innymi łatwość dostępu do przedszkoli i poziom edukacji przedszkolnej. Poniżej przedstawiono ilość miejsc w przedszkolach w 2008 i 2013 roku oraz ich dostępność.

Tabela ... Ilość miejsc w przedszkolach w latach 2008-2013.

Obszar LGD	Lata		
	2008	2013	Przyrost/poprawa stanu
ilość miejsc w przedszkolach	1364	1808	32%
ilość dzieci w wieku 3-5 lat na 1 miejsce w przedszkolach	1,4	1,12	20%

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS

Powyższe zestawienie wskazuje na znaczącą poprawę dostępności do przedszkola o 20%, co jest wynikiem przyrostu liczby miejsc w przedszkolach o 32%. Mimo znaczącej poprawy, to ilość miejsc w przedszkolach jest niewystarczająca, aby w pełni zaspokoić potrzeby mieszkańców w tym zakresie.

Na jakość życia mieszkańców wpływa także dostępność do infrastruktury społecznej i komunalnej. Ma to swoje przełożenie również na atrakcyjność regionu, jego postrzeganie na zewnątrz i potencjał rozwojowy.

Tabela . Zaopatrzenie mieszkańców obszaru LGD w wodę, kanalizację i gaz w %

Obszar LGD	Lata/ Zaopatrzenie w %					
	woda		kanalizacja		gaz	
	2007	2013	2007	2013	2007	2013
miasto	79,92	81,34	71,98	76,26	67,82	73,60
wieś	51,90	74,78	7,53	22,78	42,80	48,50

Źródło : opracowanie na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych

Najbardziej zaawansowana w zaopatrzenie mieszkańców w niezbędne media jest gmina Babimost, najmniej zaś gmina Trzciel, która w ogóle nie posiada infrastruktury gazowej. Najbardziej znaczący postęp w rozwoju mediów dotyczy rozbudowy sieci kanalizacyjnej. Największy problem z zaopatrzeniem zwłaszcza w kanalizację jest na wsiach, ze względu na często rozproszoną zabudowę. Najgorzej pod tym względem jest w gminach Kargowa i Trzciel. W skali całego obszaru LGD, w badanym okresie, liczba osób, która może obecnie korzystać z sieci kanalizacyjnej wzrosła do 2013 o 19,53% i stanowi 49,52% ogółu mieszkańców Regionu Kozła. Nie mniej jednak ponad połowa mieszkańców nie ma dostępu do kanalizacji, 39% do gazociągów i 22% do wodociągów.

Sale wiejskie mają również wielki wpływ na poziom życia, umożliwiając organizację wydarzeń aktywizujących i integrujących społeczność. Na obszarze LGD są 72 wioski, natomiast łączna liczba sal lub świetlic wiejskich wynosi 59. Wynika z tego, że około 20% wiosek nie posiada miejsc integracji i aktywizacji mieszkańców.

Pomoc społeczna, rozumiana jako ilość różnych udzielanych zasiłków, odzwierciedla również poziom życia mieszkańców. Poniżej przedstawiono dane dotyczące tego zagadnienia.

Tabela.... Pomoc społeczna na obszarze LGD na początku i końcu okresu badawczego

Obszar LGD	Lata	
	2008	2013
Rodziny otrzymujące zasiłki na dzieci	3079	1594
Ilość dzieci, na które rodzice otrzymali zasiłki	6362	3261
Kwota świadczeń rodzinnych (mln. zł)	13,2	12,2
Kwota zasiłków pielęgnacyjnych (mln. zł)	2,5	3,7

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Powyższe zestawienie dostarcza informacji, iż na obszarze LGD zarówno ilość rodzin, jak i ilość dzieci, którym udzielane są świadczenia rodzinne oraz łączne kwoty udzielanych tych świadczeń uległy znacznemu zmniejszeniu, jest to pozytywny symptom świadczący o prawdopodobnym wzroście zamożności mieszkańców. Wzrosła natomiast kwota wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych.

3.6. Turystyka

Obszar LGD bogaty jest w walory turystyczne, które powinny generować rozwój regionu. Na walory te składają się przede wszystkim rzeka Odra, uznawana za jeden z najstarszych szlaków kajakowych, liczne jeziora (Błędno, Nowowiejskie, Linie, Konin), duża lesistość oraz czyste środowisko naturalne. Walory te wykorzystują w swojej działalności przedsiębiorstwa, jak również gospodarstwa role oferujące usługi agroturystyczne. W badaniu przeanalizowano bazę noclegową, ilość udzielanych noclegów oraz ilość turystów.

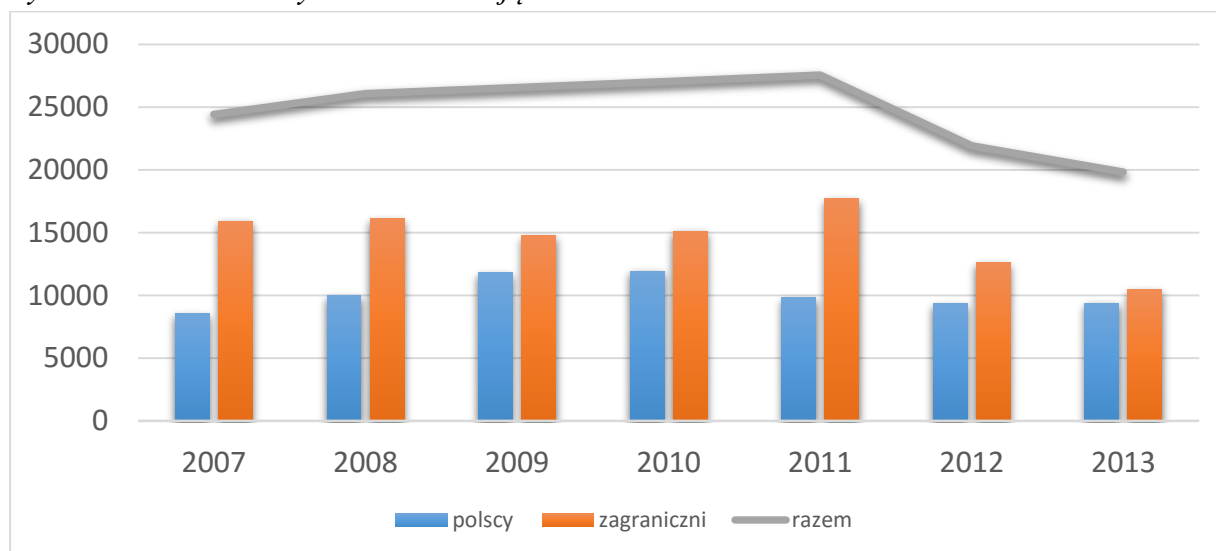
Tabela 8. Ilość całorocznych obiektów, oferujących miejsca noclegowe, w tym hotele.

Obszar LGD	Lata	
	2007	2013
Ilość całorocznych obiektów noclegowych	15	21
Ilość całorocznych miejsc noclegowych	575	721

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Z powyższego zestawienia wynika, iż w badanym okresie wzrosła o 6 liczba obiektów noclegowych, co stanowi wzrost o 40% oraz całorocznych miejsc noclegowych o 146, co stanowi przyrost o 25%. Poniżej przeanalizowano liczbę turystów odwiedzających obszar.

Rysunek Liczba turystów odwiedzających obszar LGD

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Ilość turystów odwiedzających obszar LGD systematycznie rosła w latach 2007 – 2011. W latach 2012 i 2013 nastąpił spadek tej liczby. Podobna tendencja została zachowana biorąc pod uwagę napływ turystów zagranicznych. Największa ilość turystów odwiedza Gminę Trzciel. Zastanawiający jest również wysoki udział turystów zagranicznych. Aby zbadać to zjawisko nawiązano kontakt z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Trzciel, który poinformował, że taka duża liczba osób odwiedzających Trzciel wynika z jego położenia przy autostradzie A2 oraz drodze międzynarodowej E 30. Turyści udający się na zachód, zwłaszcza Rosjanie, zatrzymują się na jedną noc, aby odpocząć i następnego dnia udać się w dalszą podróż. Drugą grupą osób, które korzystały z noclegów to pracownicy budujący nową autostradę A2.

Taka statystyka może zaciemniać jednak obraz ruchu turystycznego, zwłaszcza osób, które przyjeżdżają, aby skorzystać z walorów turystycznych obszaru, a nie li tylko skorzystać jednorazowo z noclegu. Kolejną, dużą grupą osób, które korzystają z noclegów są delegacje przyjeżdżające do dużych zakładów pracy takich jak np. IKEA Industry.

3.7. Wewnętrzna spójność obszaru

Wspólne regionalne dziedzictwo kulturowe

Uwarunkowania kulturowe najsilniej scalają obszar z uwagi na wspólną i podobną historię sięgającą XVI wieku. Nazwa Region Kozła została zaczerpnięta od instrumentu ludowego, którym do dziś posługują się kozłarze:

Kozioł Biały

Stare zapiski mówią, iż dawniej kozłarze byli bardzo dobrze zarabiającymi muzykami zawodowymi. Kozłarze grywali między innymi na dworach duńskich. W okresie okupacji hitlerowcy niszcząc polskość zakazali również gry na tym instrumencie. Nie zniechęciło to twórców ludowych do uprawiania swojego rzemiosła. Tradycja gry była przekazywana z pokolenia na pokolenie. W czasach powojennych kapele kozłarskie grywały na weselach i uroczystościach miejskich. Obecne we wszystkich gminach Regionu Kozła działają liczne zespoły folklorystyczne, w których wiodącą rolę pełni nasz „kozioł”. Są to m.in. zespół „Kotkowiacy”, działający przy Domu Kultury w Zbąszynku, Zespół Pieśni i Tańca im. T. Spychały z Dąbrówki Wlkp., Zespół Regionalny „Wesele Przyprostyńskie” z Przyprostyni k. Zbąszynia, Zespół Folklorystyczny „Wiolinki” z Nowego Kramaska oraz Wielkopolska Kapela Ludowa „ZBĄSZYNIACY”. Na ich potrzeby budową unikalnych instrumentów ludowych jakim jest kozioł ślubny, kozioł weselny czy sierszeńki zajmują się ludowi twórcy z regionu.

Oprócz muzyki na polską kulturę nałożyły się na całym obszarze wpływy kultury osadników niemieckich, tworząc wspólne tradycje kulturalne wyrażające się w zachowaniu m.in. stroju ludowego, którego cechą charakterystyczną są kabaty noszone przez mężczyzn oraz czepki i białe fartuchy nakładane na kopiaiste, kolorowe i pasiaste spódnice noszone przez kobiety.

Zachowane zostały regionalne potrawy, w powszechnym użyciu jest podawanie na obiad pyrów (ziemniaków gotowanych bez obrania) z gzikiem (twarogiem zmieszany z kwaśną śmietaną) i olejem z siemienia lnianego. Inne potrawy, funkcjonujące we wspólnej tradycji to: zupa niebecz, kwaśne jaja itp.

Wspólne dziedzictwo historyczne

Na terenie Regionu Kozła znajduje się wiele zabytków. Są to zarówno założenia urbanistyczne i obronne, jak i parkowo-pałacowe, zespoły obiektów przemysłowych i pojedyncze obiekty architektoniczne. Centra miast zachowały w dobrym stanie swój średniowieczny układ przestrzenny, gdzie trzon kompozycyjny tworzą rynki miejskie z główną budowlą, ratuszem miejskim.

W krajobrazie przestrzennym miast obok ratuszy – siedziby władz, ważną rolę odgrywały i nadal odgrywają kościoły. Do najstarszych w regionie a także kraju i Europie, należą kościoły drewniane w Kosieczynie, Chlastawie i Łomnicy. W kilku miastach godnymi uwagi są zachowane w dobrym stanie grodziska, mury obronne, świadectwo świetności ich dawnych włodarzy, a także wiele zabytkowych

zespołów, obiektów przemysłowych, które zasługują na zainteresowanie ze względu na swoją historię i znaczną wartość architektoniczną.

Ciekawa historia naszego obszaru związana jest z jedynym zwycięskim ruchem tj. Powstaniem Wielkopolskim, a szczególnie z jego frontem zachodnim.

Wspólne uwarunkowania geograficzne i środowiskowe

Według podziału Polski na Mezuregiony fizyczno-geograficzne (Kondracki 1994) największa część obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju leży na terenie Bruzdy Zbąszyńskiej (315.44), część południowa (gmina Kargowa i fragmenty gmin Babimost

i Siedlec) w obrębie Kotliny Kargowskiej (315.62). Wschodnie krańce gmin Zbąszyń położone są na terenie Pojezierza Poznańskiego (315.51), a zachodnie gminy Babimost zachodzą na Pojezierze Lubuskie (315.42).

Bruzda Zbąszyńska to rozległe obniżenie między Pojezierzem Łagowskim, a Pojezierzem Poznańskim, o powierzchni około 1650 km², wykorzystuje je rzeka Obra płynąc w kierunku północnym w stronę Warty poprzez ciąg jezior. Jej zachodnią granicę wyznacza dolina Leniwej Obry. Kotlina Kargowska (315.62) to część Pradoliny Warciańsko-Obrzańskiej. Jest to piaszczysta i podmokła równina o powierzchni około 620 km². Forma kotliny nie jest wyraźnie zaznaczona w jej rzeźbie. Powierzchnie urozmaicają wydmy eoliczne. Przeważającym typem rzeźby są sandry i tarasy piaszczyste, wysoczyzny płaskie i faliste oraz płaskie dna dolin.

Teren LGD spaja więc rzeka Obra, płynąca przez środek obszaru z przyległymi dopływami i liczne jeziora, stwarzając doskonale warunki do rozwoju turystyki,

Z przedstawionych uwarunkowań przestrzennych, geograficznych, przyrodniczych, historycznych oraz kulturowych wynika, że obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju Regionu Kozła cechuje wysoki stopień spójności, który należy rozpatrywać w odniesieniu do następujących kryteriów:

Spójność uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych i geograficznych: obszar objęty LSR leży na terenie 5 Powiatów i 2 województw. Pomimo podziałów administracyjnych 6 gmin stanowi nierozdzielalną całość – „małą ojczyznę”. Wszystkie gminy z racji spójności terytorialnej i usytuowania w pobliżu międzynarodowych tras mają bardzo dobry układ komunikacyjny, zarówno dla przyjezdnych z zachodu jak i ze wschodu. Większość użytków rolnych (98,70%) znajduje się w strefie o niekorzystnych warunkach gospodarowania ONW. Łącznikiem gmin, oprócz granic administracyjnych, jest rzeka Obra stanowiąca oś Regionu Kozła. Charakterystyczną cechą obszaru objętego LSR jest bogactwo wód powierzchniowych. Również obszary objęte ochroną, spajają obszar LSR, które razem z lasami stanowią o atrakcyjności obszaru.

Spójność uwarunkowań historycznych: powstanie „Regionu Kozła” nie było przypadkiem. Zaistniało w przeszłości wiele zdarzeń, stopniowo scalających region. Zdzisław Linkowski (historyk), stwierdził, iż istniejąca od średniowiecza do połowy XV wieku „Kasztelania Zbąszyńska” w znacznej mierze obejmowała obecnie ziemie Regionu Kozła. Po II rozbiórce Polski w 1793 r. niemal w całości nasze ziemie znalazły się w niemieckim już powiecie międzyrzeckim. Dopiero Traktat Wersalski w 1920 r. podzielił ten zwarty historycznie i kulturowo obszar granicą polsko-niemiecką.

Spójność uwarunkowań kulturowych: przejawia się m.in. w kultywowaniu podobnych tradycji, zwyczajów, obrzędów, a także w przenikaniu się kultury i wzajemnym czerpaniu z dorobku poprzednich pokoleń. Pomimo ruchów ludnościowych po II Wojnie Światowej polegających na napływie ludności z dawnych Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej i ludności polskiej z zachodnich regionów

Wielkopolski (z powiatu wolsztyńskiego i nowotomyskiego) utrzymała się jednolitość kulturowa obszaru LSR. Ludność napływowa szybko przyjęła zastane wzory kulturowe.

3.8. Wyniki konsultacji społecznych dotyczących diagnozy obszaru i wnioski z analizy danych

I. Wyniki konsultacji społecznych dotyczących diagnozy obszaru ujęte w Rozdziale II Partycypacyjny charakter LSR są następujące:

1. Znaczący rozwój Regionu Kozła nastąpił w obszarach: gospodarka, turystyka, kultura, sport.
2. Grupą społeczną, do której szczególnie powinny być kierowane działania LGD i może być uważana za defaworyzowaną stanowią młodzież i osoby starsze.
3. Do znaczących problemów w regionie zaliczono przede wszystkim małą aktywność społeczną, brak oferty dla młodzieży, migracje młodzieży do dużych ośrodków miejskich a także małą świadomość młodzieży na temat swoich predyspozycji zawodowych i oczekiwań rynku pracy.
4. Szansą dla rozwoju Regionu Kozła są przede wszystkim środki pomocowe z Unii Europejskiej, walory turystyczne regionu oraz dobre położenie komunikacyjne.
5. Cechą wyróżniającą region są kultura i folklor oraz walory turystyczne.
6. Czynniki spajającymi LGD są: tradycja i folklor, historia w tym Powstanie Wielkopolskie, walory turystyczne, połączenia komunikacyjne, duża fabryka IKEA Industry, która zatrudnia mieszkańców całego obszaru.
7. Uczestnicy spotkań za silne strony obszaru LGD uznali:
 - a. wspólne, bogate dziedzictwo kulturowe, **wykorzystano w analizie SWOT**
 - b. walory przyrodnicze i krajobrazowe, **wykorzystano w analizie SWOT**
 - c. korzystne położenie geograficzne, **wykorzystano w analizie SWOT**
 - d. niewielka odległość od dużych ośrodków miejskich, **wykorzystano w analizie SWOT – uznano za szansę**
 - e. atrakcyjny obszar pod względem turystycznym i wypoczynkowym, **wykorzystano w analizie SWOT**
 - f. wspólne tradycje i obyczaje, **nie wykorzystano w analizie SWOT, gdyż uznano za zbieżne z pkt 7a.**
 - g. duży potencjał turystyczny, rzeka Obra i liczne jeziora, **w analizie SWOT połączono z pkt 7 e**
 - h. aktywność gospodarcza mieszkańców i aktywne gminy, **wykorzystano i przeformulowano w analizie SWOT, cechę aktywne gminy połączono z pkt 7l.**
 - i. niski poziom bezrobocia, **wykorzystano w analizie SWOT**
 - j. dużą liczbą organizacji społecznych, **wykorzystano w analizie SWOT**
 - k. duże doświadczenie w pozyskiwaniu środków pomocowych z UE, **nie wykorzystano w analizie SWOT, gdyż uznano za cechę mało wyróżniającą obszar**
 - l. operatywność władz samorządowych, **(wykorzystano w analizie SWOT)**
8. Za słabe strony uznano:
 - a. małą aktywność mieszkańców, **(wykorzystano w analizie SWOT)**
 - b. brak oferty dla młodzieży, **(wykorzystano w analizie SWOT)**
 - c. małą świadomość młodzieży na temat swoich predyspozycji zawodowych i oczekiwań rynku pracy, **(wykorzystano w analizie SWOT)**

- d. zły stan dróg i chodników zwłaszcza na wsi, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - e. małe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - f. brak odpowiednich do potrzeb rynku pracy kierunków kształcenia, nie wykorzystano w analizie SWOT, gdyż nie jest to cecha charakteryzująca tylko ten obszar)
 - g. słabo rozwinięta sieć szlaków turystycznych, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - h. niewielkie wykorzystanie walorów turystycznych, przyrodniczych i krajobrazowych, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - i. ubogi zakres usług gospodarstw agroturystycznych, (wykorzystano w analizie SWOT),
 - j. bezrobocie zwłaszcza kobiet w wieku 50+, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - k. brak kompleksowej informacji na temat walorów turystycznych, (wykorzystano w analizie SWOT),
 - l. ukryte bezrobocie, (nie wykorzystano w analizie SWOT, gdyż nie jest to problem znaczący dla obszaru LGD),
 - m. niskie przygotowanie zawodowe bezrobotnych, (nie wykorzystano w analizie SWOT, gdyż nie jest to cecha charakteryzująca tylko ten obszar),
 - n. niska jakość gleb, (wykorzystano w analizie SWOT),
 - o. niedostatecznie rozwinięta infrastruktura społeczna i komunalna (wykorzystano w analizie SWOT).
9. Za szanse dla obszaru uznano:
- a. wzrastający popyt na usługi turystyczne i agroturystyczne, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - b. możliwość pozyskania środków finansowych z UE, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - c. rozwój turystyki weekendowej, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - d. współpraca w ramach partnerstw lokalnych i regionalnych, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - e. wzrost zainteresowania produktami tradycyjnymi i lokalnymi, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - f. bliskość granicy z Niemcami, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - g. wzrastającą zamożność społeczeństwa, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - h. rosnące zapotrzebowanie na odnawialne źródła energii, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - i. zwiększające się dochody gmin, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - j. rozwój gospodarczy Polski, (wykorzystano w analizie SWOT)
10. Za zagrożenia uznano:
- a. nadmierną biurokrację, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - b. spadek zainteresowania mieszkańców aktywnym udziałem w życiu społecznym, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - c. migracje młodych ludzi do dużych ośrodków miejskich, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - d. zagrożenia dla małej przedsiębiorczości ze strony dużych firm i korporacji, (wykorzystano w analizie SWOT)
 - e. zalew tanimi produktami pochodzącymi z rynków wschodnich, (wykorzystano w analizie SWOT)

f. niekorzystne zmiany w sytuacji geopolitycznej, konflikty na tle religijnym.

(wykorzystano w analizie SWOT)

11. Większość respondentów uważa, że rozwój obszaru powinien przede wszystkim następować w obszarach turystyki, kultury i dziedzictwa oraz przedsiębiorczości.
12. Zauważono, że należy organizować więcej wydarzeń aktywizujących mieszkańców zarówno rekreacyjnych, sportowych, ale także wykorzystujących dziedzictwo kulturowe. Wydarzenia te muszą odpowiadać na potrzeby mieszkańców, wówczas chętnie będą w nich brać udział.
13. Wskazano, że czynnikiem ułatwiającym aktywizację i integrację będzie dobrze przygotowana infrastruktura społeczna.

II. Wnioski z analizy danych dotyczących diagnozy obszaru:

1. Obszar cechuje spójność uwarunkowań kulturowych, historycznych, przestrzennych, przyrodniczych i geograficznych. **Wykorzystano w analizie SWOT**
2. Na obszarze LGD Regionu Kozła następował sukcesywny przyrost ludności w latach 2007 – 2013. Ostatecznie wzrósł on o 1,42%.
3. Na terenie całego obszaru LGD Regionu Kozła zmniejszyła się liczba ludności zarówno w wieku przedprodukcyjnym o 3,84%, jak i produkcyjnym o 1,02%. Zwiększyła się natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym o ponad 20,86%. **Wykorzystano w analizie SWOT.**
4. Jedną z przyczyn zmniejszającej się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym są migracje młodzieży do większych ośrodków w poszukiwaniu odpowiednich kierunków kształcenia oraz atrakcyjnych ofert pracy i miejsca do życia. **Uznano za jeden z problemów kluczowych.**
5. Nastąpił rozwój przedsiębiorczości, gdyż przybyło 349 nowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. **Wykorzystano w analizie SWOT.**
6. W badanym okresie w skali całego obszaru LGD Regionu Kozła bezrobocie wzrosło o 2,22 punkty procentowe, ale jest prawie o połowę niższe niż wskaźnik bezrobocia w kraju, w województwie i w większości powiatów. **Wykorzystano w analizie SWOT.**
7. Procentowy udział kobiet w strukturze bezrobocia maleje z każdym rokiem, natomiast rośnie liczba mężczyzn.
8. Wzrosła zarówno ilość organizacji społecznych, jak i zespołów kulturalnych, zmalała zaś ilość klubów sportowych.
9. Mimo znaczącej poprawy dostępności do przedszkoli, to ilość miejsc w przedszkolach jest niewystarczająca, aby w pełni zaspokoić potrzeby mieszkańców w tym zakresie.
10. Ponad połowa mieszkańców nie ma dostępu do kanalizacji, 39% do gazociągów i 22% do wodociągów. **Wykorzystano w analizie SWOT.**
11. 20% wiosek nie posiada miejsc integracji i aktywizacji mieszkańców. . **Wykorzystano w analizie SWOT.**
12. Ilość rodzin, jak i ilość dzieci, którym udzielane są świadczenia rodzinne oraz łączne kwoty udzielanych tych świadczeń uległy znacznemu zmniejszeniu, jest to pozytywny symptom świadczący o prawdopodobnym wzroście zamożności mieszkańców.
13. Nastąpił wzrost wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych.
14. Nastąpił przyrost obiektów i miejsc noclegowych.
15. Od 2011 roku nastąpił znaczny spadek ilości turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych odwiedzających region. . **Wykorzystano w analizie SWOT**

3.9. Obszary interwencji i grupy istotne z punktu widzenia realizacji LSR

Po szczegółowej analizie wyników konsultacji społecznych oraz badań własnych wykorzystujących dane z GUS, zamieszczonych w niniejszym rozdziale wybrano obszary interwencji i grupy, na których powinna koncentrować się Lokalna Strategia Rozwoju 2014-2020.

Obszary interwencji	Grupy docelowe	Uzasadnienie
Aktywizacja mieszkańców	osoby fizyczne chcące zaangażować się w działania aktywizujące społeczność, jednostki samorządu terytorialnego, NGO których celami statutowymi są: wspieranie inicjatyw społecznych, aktywizacja społeczna i rozwój lokalny	Z przeprowadzonych konsultacji wynika, iż mimo działających na obszarze LGD wielu organizacji społecznych, to zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne i integracja są coraz mniejsze, a ludzie zamykają się w domach. Niewystarczająca jest również infrastruktura społeczna, rekreacyjna i techniczna służąca aktywizacji i integracji społecznej. Taki trend jest niekorzystny dla rozwoju obszaru, dlatego wymaga interwencji.
Turystyka	Mieszkańcy, właściciele gospodarstw agroturystycznych, właściciele obiektów noclegowych, osoby organizujące wypoczynek i rekreację, jednostki samorządu terytorialnego	Wzrosła ilość obiektów i miejsc noclegowych, natomiast spadła ilość turystów, walory turystyczne obszaru oraz szlaki turystyczne są niewykorzystane i mało wypromowane, istniejąca baza turystyczna wymaga modernizacji, potrzebna jest również nowa infrastruktura turystyczna, zakres usług gospodarstw agroturystycznych i ich oferta są niewystarczające, dlatego obszar ten wymaga interwencji, aby w pełni wykorzystać potencjał turystyczny sprzyjający rozwojowi regionu.
Przedsiębiorczość	Osoby fizyczne chcące rozpocząć działalność gospodarczą oraz właściciele mikro i małych przedsiębiorstw chcący rozwinąć działalność gospodarczą	Rozwój przedsiębiorczości zawsze wpływa na atrakcyjność regionu. Najbardziej dynamiczny na obszarze LGD jest rozwój usług dla ludności i biznesu, a także firm będących podwykonawcami lub kooperantami dużych przedsiębiorstw zlokalizowanych w regionie. Wsparcie podejmowania własnej działalności gospodarczej jest alternatywą dla rynku pracy i daje duże możliwości osobom młodym na samozatrudnienie i pozostanie na obszarze LGD a nie migrację w poszukiwaniu pracy i atrakcyjnego miejsca do życia, co jest jednym ze zdiagnozowanych problemów regionu.
Dziedzictwo kulturowe	Zespoły ludowe, osoby i instytucje kultywujące dziedzictwo kulturowe regionu	Dziedzictwo kulturowe jest najsilniejszym czynnikiem spajającym region, jest jego wyróżnikiem i promotorem, dlatego wymaga szczególnej pielęgnacji i dbałości o jego zachowanie
Dostępność do rynku pracy	Młodzież, osoby w wieku 50+	Z przeprowadzonych badań i konsultacji wynika, że młodzież, zwłaszcza ucząca się w szkołach średnich ogólnokształcących bardzo często nie jest świadoma swoich predyspozycji zawodowych oraz nie umie określić zawodu, w którym chciałaby pracować. Nie zna też wymagań rynku pracy. Powoduje to wybór dalszych kierunków kształcenia nieadekwatnych do potrzeb rynku pracy, czego

		konsekwencją jest praca w zawodzie innym niż wyuczony. Osoby w wieku 50+ często nie podnoszą swoich umiejętności i kwalifikacji dlatego stają się mało konkurencyjni na rynku pracy.
--	--	--